

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **Stredoslovenská energetika a.s.**, so sídlom v Žiline, Pri Rajčianke 859/4, IČO: 36 403 008, zastúpeného Mgr. Pavlom Karmanom, advokátom v Žiline, Veľká okružná 26/A, proti odporcovi **L. B.**, bývajúcemu v Ž., **o zaplatenie 611,36 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Žilina, pod sp.zn. 6 Ro 313/2011, o dovolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 27. augusta 2012, sp.zn. 9 Co 291/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Odporcovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Žilina uznesením z 30. mája 2012 č.k. 6 Ro 313/2011-27 potvrdil platobný rozkaz Okresného súdu Žilina z 30. novembra 2011 č.k. 6 Ro 313/2011-15 v napadnutej časti výroku o trovách konania. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Uviedol, že súd vyhovel návrhu navrhovateľa vydaním platobného rozkazu č.k. 6 Ro 313/2011-115 zo dňa 30. novembra 2011, na základe ktorého zaviazal odporcu na zaplatenie sumy 611,36 € s 10 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 134 € od 17. februára 2009 až do zaplatenia, s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 397,70 € od 16. júna 2009 až do zaplatenia, s 9 %% úrokom z omeškania ročne zo sumy 28,21 € od 9. júla 2009 až do zaplatenia a trov konania vo výške 149,90 € (36,50 € súdny poplatok + 113,40 € trov právneho zastúpenia). Na odvolanie navrhovateľa proti výroku o náhrade trov konania dospel ako súd odvolací s poukazom na § 174 ods. 2 veta druhá O.s.p., k záveru, že o trovách konania bolo správne rozhodnuté. Mal za to, že navrhovateľovi v zmysle § 142 ods. 1 O.s. p. patrí náhrada trov konania. Pokiaľ navrhovateľ namietal výšku trov konania, súd konštatoval, že hodnota sporu, t.j. základ pre výpočet tarifnej odmeny právneho zástupcu

navrhovateľa, z ktorej súd vychádzal pri určení odmeny právneho zastúpenia predstavovala v čase začatia konania, t.j. v čase podania návrhu na súd sumu 611,36 €, preto navrhovateľovi nemohol priznať odmenu z hodnoty 1.225,91 €, resp. 919,91 €, tak ako ju pri výpočte odmeny uvádzal navrhovateľ. Súd taktiež postupoval správne, keď navrhovateľovi nepriznal náhradu trov konania za druhý uplatnený úkon právnej služby – spísanie uznania záväzku a dohody o splátkach zo dňa 6. septembra 2010. Uviedol, že pri rozhodovaní o náhrade trov konania sa vychádza skutočnosti, že procesným okamihom, od ktorého možno hovoriť o trovách konania, je začatie súdneho konania. Dovtedy sa nejedná o trovy konania, aj keď sú tieto trovy navonok úzko spojené so súdnym konaním (napr. predžalobné písomné upomienky, predžalobné rokovania alebo pokusy o mimosúdne riešenie sporu). Tieto náklady treba považovať len za náklady spojené s uplatnením pohľadávky v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka a je potrebné ich i takto uplatniť, t.j. v rozsahu príslušenstva pohľadávky. K trovám konania patria len trovy, ktoré sú vynaložené v súvislosti s konaním na súde, konanie na súde začalo dňom, kedy súdu došiel návrh na začatie konania vo veci samej, t.j. dňom 3. novembra 2011 (§ 82 ods. 1 O. s.p.).

Krajský súd v Žiline uznesením z 27. augusta 2012 sp.zn. 9 Co 291/2012 odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu okresného súdu odmietol. Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Uviedol, že podľa § 202 ods. 3 písm. m/ O.s.p. odvolanie nie je prípustné proti uzneseniu, ktorým sa rozhodlo o odvolaní proti výroku o trovách v platobnom rozkaze, európskom platobnom rozkaze, rozkaze na plnenie, zmenkovom platobnom rozkaze a šekovom platobnom rozkaze. Navrhovateľ podal odvolanie proti uzneseniu, proti ktorému odvolanie nie je prípustné (§ 202 ods. 3 písm. m) O.s.p.), a preto odvolací súd odvolanie podľa § 218 ods. 1 písm. c) O.s.p. odmietol.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie navrhovateľ, ktorý ho, rovnako ako aj uznesenie súdu prvého stupňa, žiadal zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Mal za to, že predmetný uznesením mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, a preto je daný dovolací dôvod podľa § 237 písm. f/ O. s.p. Uviedol, že s poukazom na § 374 ods. 4 O.s.p. mal súd prvého stupňa, pokiaľ išlo o podané odvolanie proti trovám konania, alebo vyhovieť odvolaniu, alebo predložiť vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu. Vzhľadom na skutočnosť, že súd prvého stupňa tak nepostupoval, podal navrhovateľ odvolanie na krajský súd, ktorý však odvolanie odmietol. Z odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu podľa názoru dovolateľa vyplýva: „že tento pravdepodobne poukazoval na skutočnosť, že rozhodnutie

súdu prvého stupňa o opravnom prostriedku je rozhodnutím opravného súdu a nie je možno v ďalšom procesnom postupe napádať ho ako prvostupňové rozhodnutie“. Mal zo to, že v zmysle § 374 ods. 4 O.s.p. takéto uznesenie sa považuje za rozhodnutie súdu prvého stupňa, proti ktorému je prípustné odvolanie. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6 Cdo 44/2011, podľa ktorého vadou v zmysle § 237 písm. f) O.s.p. je aj taký postup súdu v konaní, ktorým sa účastníkovi odňala možnosť pred ním konať, teda uplatňovať procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a oprávnených záujmov. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádzala, ale aj samotným rozhodnutím. Podľa toho istého rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z príslušných ustanovení vyplýva, že proti rozhodnutiu súdneho úradníka je vždy prípustné odvolanie. Ak bolo odvolanie podané v odvolacej lehote oprávnenou osobou dochádza priamo na základe zákona, čo znamená bez nutnosti akejkoľvek ingerencie súdu k zrušeniu takéhoto rozhodnutia súdneho úradníka, pričom sa vec teda dostáva do štádia, v akom bola pred vydaním tohto rozhodnutia. Ak sa vec dostala do štádia, v akom bola pred vydaním napadnutého rozhodnutia (a teda nastáva situácia ako keby rozhodnutie v napadnutej časti nebolo nikdy vydané), nemôže byť následne rozhodnutie sudcu chápané ako rozhodnutie opravného súdu, ale jednoznačne musí byť chápané ako rozhodnutie prvostupňového súdu, proti ktorému je prípustný opravný prostriedok uvedený v O.s.p. Namietal i nesprávne právne posúdenie súdov, pokiaľ išlo o priznanie výšky trov v konaní.

Odporca sa k podanému dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. V zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Podľa doslovného znenia § 239 ods. 3 O.s.p. však ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Nakoľko je v prejednávanej veci dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu o trovách konania, ktoré vykazuje znaky jedného z tých rozhodnutí, ktoré sú taxatívne vymenované v ustanovení § 239 ods. 3 O.s.p. ako rozhodnutia, kde dovolanie nie je prípustné, je nepochybné, že prípustnosť dovolania z ustanovenia § 239 O.s.p. nemožno vyvodiť.

Prípustnosť dovolania by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní, v ktorom bolo vydané, došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa

postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. ale nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Dovolateľ zastával názor, že v konaní mu bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

O odňatie možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) ako o dôvode zakladajúcom prípustnosť dovolania ide v prípade nesprávneho postupu súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým (postupom) sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať (realizovať) procesné oprávnenia účastníka občianskeho súdneho konania, ktoré mu priznáva platná právna úprava za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Podľa dovolacieho súdu ale navrhovateľ vytýka uvedenú vadu neopodstatnene, pretože odvolací súd mu svojím postupom neznemožnil realizáciu jeho procesných práv priznaných mu zákonom za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Základné právo na súdnu ochranu sa v občianskoprávnom konaní upravenom v O.s.p. efektívne garantuje iba vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže občianskoprávny súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom vrátane opravných konaní. K procesným podmienkam v odvolacom občianskoprávnom konaní patrí aj to, že sa odvolanie nepodáva proti rozhodnutiu, ktorým sa rozhodlo o riadnom opravnom prostriedku.

Podľa čl. 142 ods. 2 druhej a tretej vety Ústavy Slovenskej republiky zákon ustanoví, kedy sa na rozhodovaní senátu zúčastňujú prísediaci sudcovia z radov občanov a v ktorých

veciach môže rozhodnúť aj zamestnanec súdu poverený sudcom; proti rozhodnutiu zamestnanca súdu povereného sudcom je prípustný opravný prostriedok, o ktorom rozhoduje vždy sudca.

Ústava v uvedenom článku určuje, že proti rozhodnutiu zamestnanca súdu povereného sudcom je vždy prípustný opravný prostriedok; z tohto pravidla neumožňuje nijakú výnimku. O opravnom prostriedku vždy musí rozhodnúť sudca; ani v tomto prípade základný zákon výnimku neumožňuje.

Podľa § 374 ods. 4 O.s.p. proti rozhodnutiu súdneho úradníka je vždy prípustné odvolanie. Odvolaniu podanému proti rozhodnutiu, ktoré vydal súdny úradník alebo justičný čakatel', môže úplne vyhovieť sudca, ktorého rozhodnutie sa považuje za rozhodnutie súdu prvého stupňa, ak sudca odvolaniu nevyhovie, predloží vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu. Ak odvolanie podané v odvolacej lehote oprávnenou osobou smeruje proti rozhodnutiu súdneho úradníka, proti ktorému zákon odvolanie nepripúšťa, rozhodnutie sa podaním odvolania zrušuje a opätovne rozhodne sudca. V takomto prípade dochádza priamo na základe zákona (ex lege), čo znamená bez nutnosti akejkoľvek ingerencie (rozhodnutia) súdu, k zrušeniu takéhoto rozhodnutia súdneho úradníka; vec sa teda dostáva do štádia, v akom bola pred vydaním tohto rozhodnutia. Takýto záver uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 9. novembra 2011, sp.zn. 6 Cdo 44/2001 na ktorý poukazuje dovolateľ je správny, avšak dovolateľ opomenul pri jeho citovaní uviesť, že sa vzťahoval na uznesenie súdu prvého stupňa, vydané súdnym úradníkom, voči ktorému nie je prípustné odvolanie (v danej veci proti uzneseniu, ktorým sa rozhodlo o podaní podľa § 43 ods. 1 O.s.p., proti ktorému odvolanie v zmysle § 202 ods. 3 písm. l/ O.s.p. prípustné nie je).

V súdnej veci, však v súlade s § 174, ods. 2 O.s.p. rozhodoval súd prvého stupňa o odvolaní proti trovám konania v platobnom rozkaze, ktorý samostatne, nakoľko proti nemu navrhovateľ nepodal odpor, nadobudol právoplatnosť.

Podľa § 174 ods. 2 O.s.p. opravným prostriedkom len proti výroku o trovách konania v rozkazom konaní je odvolanie, o ktorom bez pojednávania rozhodne súd, ktorý vydal platobný rozkaz. Z toho vyplýva, že odvolanie v tomto prípade má síce odkladný účinok (odkladá sa právoplatnosť výroku o náhrade trov konania), ale nenastáva devolutívny účinok

odvolania, ktorý v iných prípadoch znamená, že príslušnosť rozhodnúť o odvolaní prechádza na funkčne vyšší súd . Zámerom takejto procesnej úpravy bolo zjednodušenie a zrýchlenie (zefektívnenie) rozkazného konania, v ktorom sa uplatňujú výlučne peňažné pohľadávky, ktoré vyplývajú zo skutočností uvedených navrhovateľom (§ 172 ods. 1 O.s.p.), a kde aj rozhodovanie o náhrade trov konania je podstatne jednoduchšie, ako je to v iných sporových konaniach. O tomto odvolaní bol teda podľa § 174 ods. 2 O.s.p. oprávnený a povinný rozhodnúť ako funkčne príslušný okresný súd. Jeho rozhodnutie o tomto opravnom prostriedku je podľa platnej procesnej úpravy rozhodnutím opravného súdu. Potvrdzuje to predovšetkým označenie tohto opravného prostriedku ako odvolania. O jednom a tom istom odvolaní nemožno rozhodovať dvakrát a to ani prostredníctvom pripustenia riadneho opravného prostriedku proti rozhodnutiu , ktorý sa už rozhodlo o odvolaní (pozri Nález ÚS SR zo 7. februára 2001 sp.zn. II. ÚS 811/00).

V zmysle § 202 ods. 3 písm. m/ O.s.p. odvolanie nie je prípustné proti uzneseniu, ktorým sa rozhodlo o odvolaní proti výroku o trovách v platobnom rozkaze, európskom platobnom rozkaze, rozkaze na plnenie, zmenkovom platobnom rozkaze a šekovom platobnom rozkaze. Odvolací súd preto správne s poukazom na hore uvedené ustanovenie O.s.p. odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu súdu prvého stupňa, ktorý rozhodol o odvolaní proti trovám konania ako funkčne príslušný súd, odmietol (§ 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

Navrhovateľ odôvodnil dovolanie aj tým, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Nesprávnym právny posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého uznesenia , nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne

právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O.s.p. a iné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie navrhovateľa v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.

V dovolacom konaní navrhovateľ nebol úspešný a právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo odporcovi (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd napriek tomu úspešnému účastníkovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo nepodal návrh na ich náhradu (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. septembra 2014

JUDr. Soňa Mesiarkinová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová